Dosarul nr. 2c-2632/2024
(2-24148495-12-2c-26122024-1)

H O T Ă R Â R E
În numele legii

Dispozitivul hotărârii a fost pronunțat la 17 martie 2026
Cererea de apel a fost depusă 19 martie 2026
Hotărârea motivată a fost întocmită la 22 mai 2026

17 martie 2026 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Centru), Complet specializat în materie civilă
Instanța de judecată având în componență
Președintele ședinței, judecătorul Dan Sîrbu
Grefier Ruslan Zgîrcibaba

Cu participarea reprezentantului reclamantei societatea cu răspundere limitată „Dita Estfarm”, avocatul Friptu Evgheni, împuternicit în baza mandatului seria MA nr. 2045101 din 12 decembrie 2024, a reprezentantului pârâtului Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate, Vesterli Vadim, împuternicit în baza procurii nr. Rg02-3569 din 06 august 2025, valabilă pentru o perioadă de 3 (trei) ani, a reprezentantului pârâtului Instituția Medico-Sanitară Publică „Institutul Oncologic”, avocatul Rotari Alexandru, împuternicit în baza mandatului seria MA nr. 1829897 din 14 februarie 2025, în lipsa reprezentantului intervenientului accesoriu Compania Națională de Asigurări în Medicină, citat în mod legal

examinând în şedinţă de judecată publică, în limbă de stat, cererea de chemare în judecată înaintată de societatea cu răspundere limitată „Dita Estfarm” către Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate și Instituția Medico-Sanitară Publică „Institutul Oncologic”, intervenient accesoriu Compania Națională de Asigurări în Medicină cu privire la încasarea penalității, precum și compensarea cheltuielilor de judecată-

C O N S T A T Ă :

Poziția, argumentele și pretențiile reclamantei.

La data de 19 decembrie 2024, societatea cu răspundere limitată „Dita Estfarm” a depus cererea de chemare în judecată împotriva Centrului pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate și Instituția Medico-Sanitară Publică „Institutul Oncologic”, intervenient accesoriu Compania Națională de Asigurări în Medicină cu privire la încasarea penalității, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că societatea cu răspundere limitată „Dita Estfarm”, IMSP Institutul Oncologic și Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate au încheiat contracte de achiziționarea medicamentelor și dispozitivelor medicale necesare instituțiilor medico-sanitare publice.

Astfel, au fost semnate electronic următoarele contracte: nr. 02/02-27908 din 20 octombrie 2022, nr. 1- 11662 din 14 aprilie 2023, nr. 1-2/4162 din 03 ianuarie 2022, nr. 1-45785 din 11 martie 2023, nr. 1-78333 din 23 august 2023, nr. 21065133/02 din 24 martie 2023, nr. 276/4-50495 din 27 decembrie 2022, nr. 291/2/ocds- 81214/47800 din 01 noiembrie 2022, nr. 3-192/30906 din 24 ianuarie 2023, nr. 4/2-50111 din 01 septembrie 2023.

Reclamanta precizează că în baza contractelor mai sus menționate s-a obligat să livreze bunuri către IMSP Institutul Oncologic, iar aceasta din urmă s-a obligat să recepționeze bunurile livrate.

Reclamanta indică că a livrat către IMSP Institutul Oncologic bunuri în sumă de 12 079 653,64 lei, conform facturilor atașate, iar Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate și IMSP Institutul Oncologic aveau obligația de a achita bunurile livrate în termen de 30 zile de la recepționarea facturilor fiscale de către Centru.

Ori, conform punctului 3.3 din contractele stipulate, Centrul pentru achiziții publice centralizate în sănătate s-a obligat să achite marfa livrată în termen de 30 de zile după recepționarea facturilor fiscale, facturile fiscale fiind prezentate Centrului pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate, ce se confirmă prin Registrul facturilor prezentate.

Conform pct. 2.4. din contractele nominalizate, la livrarea bunurilor de către Vânzător Beneficiarului, aceștia semnează factura fiscală, care urmează a fi prezentată de către Vânzător Centrului și care servește temei pentru efectuarea plății conform prevederilor contractului.

Iar, conform pct. 2.5. din contracte, data livrării bunurilor se consideră data perfectării facturii fiscale.

Cu toate că reclamanta și-a onorat cu bună-credință obligațiile contractuale și a livrat în termen către IMSP Institutul Oncologic bunurile, pârâții urmau să-și onoreze în termen obligațiile de plată asumate față de reclamant.

Ori, conform punctul 9.11 din contracte prevede că pentru achitarea cu întârziere a mijloacelor financiare către Vânzător, Centul poartă o răspundere materială în valoare de 0,1 % din suma Bunurilor neachitate pentru fiecare zi de întârziere, dar nu mai mult de 5 % din valoarea Bunurilor neachitate.

Astfel, reclamanta prin somațiile trimise către pârâți a solicitat achitarea datoriei și a penalităților contractuale în termen de 7 zile, iar în cazul în care nu va achita penalitatea o dată cu suma de bază și-a rezervat dreptul conform art. 949, alin. (3) Cod Civil de încasare a penalităților contractuale.

Întru solicitarea achitării datoriei și a rezervării penalităților, reclamantul a expediat în adresa pârâților următoarele somații: Somația nr. RDP/24/418 din 11.09.2024; Somația nr. RDP/23/010 din 18.09.2023; Somația nr. RDP/23/23 din

09.10.2023; Somația nr. RDP/24/003 din 18.01.2024; Somație nr. RDP/23/38 din 01.12.2023.

Reclamanta precizează că, deși la ziua de astăzi, Centrul pentru achiziții publice centralizate în sănătate și IMSP Spitalul Oncologic au achitat datoria formată ca urmare a livrării bunurilor, totuși au fost achitate cu întârziere reclamantului, fiind acumulate penalități contractuale în mărime de 603 982,70 lei.

În drept, cererea de chemare în judecată înaintată de societatea cu răspundere limitată „Dita Estfarm" a fost întemeiată pe prevederile art. 774, 775, 776, 858, 861, 901, 912, 947, 948, 1108 Cod civil.

Poziția, argumentele și solicitările pârâtei Instituția Medico-Sanitară Publică „Institutul Oncologic".

La data de 13 martie 2025, pârâta Instituția Medico-Sanitară Publică „Institutul Oncologic" a depus referință pe marginea cererii de chemare în judecată înaintată de societatea cu răspundere limitată „Dita Estfarm", prin care a solicitat respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată.

În motivarea referinței pârâta a indicat că pe parcursul anilor 2022-2023 între părțile litigante au fost încheiate mai multe contracte de achiziții a medicamentelor oncologice și imunosupresive. Contractele fiind tipice și elaborate în conformitate cu prevederile Legii privind achizițiile publice nr. 131 din 3 iulie 2015 și Hotărârea Guvernului nr. 1128 din 10 octombrie 2016 cu privire la Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate.

Astfel, pârâta indică că drepturile și obligațiile sunt determinate din conținutul contractelor, obligația de plată față de vânzător și-a asumat-o Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate și nu beneficiarul Instituția Medico-Sanitară Publică „Institutul Oncologic", această obligație nu este una condiționată de transferurile efectuate de către beneficiar centrului.

Respectiv, neexecutarea obligației de plată atrage în consecință sancțiunea în formă de penalitate de întârziere nu pentru beneficiar Instituția Medico-Sanitară Publică „Institutul Oncologic", ci pentru Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate.

În cele ce urmează, pârâta indică că reclamanta în calitatea sa de vânzător nu a identificat în cererea de chemare în judecată un temei legal sau convențional care ar îndreptăți pretenția de încasare a penalității din contul pârâtei Instituția Medico-Sanitară Publică „Institutul Oncologic".

Poziția, argumentele și solicitările pârâtului Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate.

Pe parcursul examinării cauzei pârâtul Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate a depus referință pe marginea cererii de chemare în judecată înaintată de societatea cu răspundere limitată „Dita Estfarm", prin care a solicitat respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată.

Astfel, Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate menționează că IMSP Institutul Oncologic prestează servicii medicale în cadrul asigurării obligatorii de asistență medicală în baza Contractului de acordare a asistenței medicale (de prestare a

serviciilor medicale) în cadrul asigurării obligatorii de asistență medicală încheiat între Compania Națională de Asigurări în Medicină (în calitate de companie) și IMSP Institutul Oncologic (în calitate de prestator).

IMSP Institutul Oncologic, în baza contractului de acordare a asistenței medicale cu Compania Națională de Asigurări în Medicină, primește finanțare în avans, pentru serviciile medicale prestate de la Compania Națională de Asigurări în Medicină, iar plățile sunt efectuate doar după ce cazurile sunt tratate. Această situație generează dificultăți financiare pentru spital, mai ales în cazurile în care numărul pacienților depășește estimările anuale, ceea ce poate duce la incapacitatea de a efectua plăți pentru serviciile medicale prestate precum și pentru medicamentele contractate de la operatorii economici în scopul asigurării unui tratament rapid și eficient

De asemenea, Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate precizează că previzionarea exactă a numărului de pacienți este imposibilă, având în vedere variabilitatea și imprevizibilitatea cererii de servicii medicale. Această incertitudine financiară afectează capacitatea spitalului de a asigura continuitatea serviciilor și care poate duce poate duce la incapacitatea de a efectua plăți pentru bunurile și serviciile contractate.

Mai mult, în cazul în care instituția ar fi achitat medicamentele contractate de la operatorii economici, aceasta ar fi rămas fără resurse financiare suficiente pentru a continua să funcționeze, punând astfel în pericol sănătatea pacienților. O astfel de situație este inacceptabilă, deoarece asigurarea accesului la tratamente esențiale și menținerea unui standard ridicat de îngrijire medicală sunt priorități fundamentale ale sistemului de

Totodată, indică că potrivit 6.2. lit. b) al contractelor încheiate între societatea cu răspundere limitat „Dita Estfarm”, IMSP Institutul Oncologic și CPACS, beneficiarul s-a obligat să transfere Centrului, în cel mult 15 zile de la momentul semnării facturii fiscale, sumele bănești pentru achitarea Bunurilor livrate, respectând modalitățile și termenele indicate în prezentul Contract.

Mai mult ca atât, contractele încheiate, sunt trilaterale, în care calitate de beneficiar este IMSP Institutul Oncologic, prin urmare, IMSP Institutul Oncologic are obligația de plată pentru bunurile livrate, conform pct. 6.2 lit. b) prin intermediul CAPCS, pct. 1.2. - drept dovadă mai servește și factura fiscală, în care beneficiar este indicat IMSP Institutul Oncologic, a cărui obligație de plată a bunurilor contractate îi revine beneficiarului, prin intermediul CAPCS, care la rândul său va transfera prin transfer bancar la contul vânzătorului suma plății pentru bunurile contractate.

Pârâtul consideră absolut eronată solicitarea reclamantei, cu privire la încasarea din contul Centrului pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate în beneficiul societății cu răspundere limitat „Dita EstFarm”, a penalităților și cheltuielile de judecată suportate pentru achitarea taxei de stat la depunerea acțiunii, din motiv că în cadrul procedurilor de achiziții, CAPCS are calitatea de autoritate contractantă.

Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate remarcă, că achitarea datoriei conform facturilor prezentate, se va efectua doar după ce beneficiarul IMSP Institutul Oncologic va efectua transferul, iar ulterior conform consecutivității acțiunilor

stabilite se va efectua achitarea la contul operatorului economic societatea cu răspundere limitat „Dita Estfarm”.

Astfel, conform clauzelor contractuale conform consecutivității procedurale, obligația de achitare fiind executată de beneficiar care în cazul dat este: IMSP Institutul Oncologic să transfere la CAPCS, în cel mult 15 zile de la momentul semnării facturii fiscale, sumele bănești pentru achitarea bunurilor livrate, iar CAPCS execută plata prin transfer bancar pe contul de decontare al vânzătorului, modelul contractului fiind aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1128/2016.

Poziția participanților la proces expusă în ședința de judecată.

În ședința de judecată, reprezentantul reclamantei societatea cu răspundere limitată „Dita Estfarm”, avocatul Friptu Evgheni a pledat pentru admiterea cererii de chemare în judecată.

În ședința de judecată, reprezentantul pârâtului Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate, Vesterli Vadim a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată ca fiind neîntemeiată.

În ședința de judecată, reprezentantul pârâtului Instituția Medico-Sanitară Publică „Institutul Oncologic”, avocatul Rotari Alexandru a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată ca fiind neîntemeiată.

În ședința de judecată, reprezentantul intervenientului accesoriu Compania Națională de Asigurări în Medicină nu s-a prezentat, procedura de citare fiind legal îndeplinită.

Aprecierea instanței de judecată.

Audiind participanții la proces, studiind materialele dosarului și înscrisurile probatorii administrate, verificând temeinicia argumentelor expuse în cererea de chemare în judecată, instanța de judecată conchide că cererea de chemare în judecată înaintată de societatea cu răspundere limitată „Dita Estfarm” este întemeiată parțial și urmează a fi admisă în parte, pentru următoarele considerente.

Potrivit dispoziţiilor art. 130 alin. (1) Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art. 240 alin. (1) Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.

Conform art. 239 Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.

Din lucrările dosarului rezultă că, între reclamantul societatea cu răspundere limitată „Dita Estfarm”, Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate și Instituția Medico-Sanitară Publică „Institutul Oncologic” au fost încheiate contracte de

achiziție publică având ca obiect furnizarea medicamentelor și dispozitivelor medicale necesare instituțiilor medico-sanitare publice.

Astfel, din materialele cauzei rezultă că între părți au fost semnate electronic următoarele contracte:

- contractul nr. 02/02-27908 din 20 octombrie 2022 (Vol. I, f.d. 170-177);
- contractul nr. 1-11662 din 14 aprilie 2023 (Vol. I, f.d. 185-192);
- contractul nr. 1-2/4162 din 3 ianuarie 2022 (Vol. I, f.d. 194-201);
- contractul nr. 1-45785 din 11 aprilie 2023 (Vol. I, f.d. 204-211);
- contractul nr. 1-78333 din 23 august 2023 (Vol. I, f.d. 213-220);
- contractul nr. 21065133/02 din 24 martie 2023 (Vol. I, f.d. 222-229);
- contractul nr. 276/4-50495 din 27 decembrie 2022 (Vol. I, f.d. 232-239);
- contractul nr. 291/2/ocds-81214/47800 din 1 noiembrie 2022 (Vol. II, f.d. 1-8);
- contractul nr. 3-192/30906 din 24 ianuarie 2023 (Vol. II, f.d. 22-29);
- contractul nr. 4/2-50111 din 01 septembrie 2023 (Vol. II, f.d. 33-41).

Astfel, reieșind din conținutul contractelor menționate, societatea cu răspundere limitată „Dita Estfarm” deținea calitatea de vânzător, Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate, calitatea de Centru, iar Instituția Medico-Sanitară Publică „Institutul Oncologic”, calitatea de beneficiar.

Potrivit clauzelor contractuale, reclamantul și-a asumat obligația de a livra bunurile către instituțiile beneficiare, iar beneficiarul urma să recepționeze bunurile și să transfere mijloacele financiare către Centru, care la rândul său avea obligația de a efectua plata către vânzător.

Instanța de judecată reține că reclamantul și-a executat obligațiile contractuale, livrând bunurile către Instituția Medico-Sanitară Publică „Institutul Oncologic”, acestea fiind recepționate fără obiecții.

Valoarea totală a bunurilor livrate constituie 12 079 653,64 lei, conform facturilor anexate la dosar.

Conform prevederilor contractuale, plata bunurilor urma a fi efectuată în termen de 30 zile de la recepționarea facturilor fiscale de către Centru.

Din probele administrate rezultă că obligațiile de plată nu au fost executate în termenul stabilit, fiind acumulată o datorie în sumă de 3 536 900,21 lei pentru bunurile livrate.

Instanța mai reține că reclamantul a întreprins măsuri prealabile de soluționare a litigiului, înaintând somații de plată către pârâți, inclusiv somația nr. RDP/23/38 din 1 decembrie 2023, la care a fost anexată lista facturilor neachitate și calculul penalităților.

Totodată, instanța de judecată a stabilit că din anexele prezentate rezultă că pentru fiecare livrare au fost emise facturi fiscale.

În aceste circumstanțe, instanța de judecată constată că aceste facturi au fost prezentate către Centru, însă obligațiile de plată nu au fost executate în termen, fiind înregistrate întârzieri, ceea ce a generat calcularea penalităților de întârziere.

Potrivit clauzelor contractuale, în special punctul 9.11, pentru întârzierea plății, pârâtul datorează penalități în mărime de 0,1% din valoarea bunurilor neachitate pentru fiecare zi de întârziere, dar nu mai mult de 5% din suma totală.

În temeiul acestor prevederi, reclamantul a calculat penalități de întârziere, iar cuantumul acestora, potrivit cererii de chemare în judecată, constituie 603 982,70 lei.

În aceste condiții, având în vedere neexecutarea obligațiilor contractuale de plată, reclamantul s-a adresat în instanța de judecată cu prezenta acțiune.

Cu referire la solicitările reclamantei societatea cu răspundere limitată „Dita Estfarm", privind încasarea în mod solidar a penalităților, instanța de judecată a stabilit următoarele:

La 15 noiembrie 2018, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea nr. 133, privind modernizarea Codului civil și modificarea unor acte legislative, prin care au fost operate mai multe modificări la Codul Civil.

Legea nr. 133 din 15 noiembrie 2018, privind modernizarea Codului civil și modificarea unor acte legislative, a intrat în vigoare la 1 martie 2019, dată la care Codul Civil a fost republicat.

Instanța de judecată a stabilit că actele juridice în baza cărora se pretinde încasarea penalităților au fost încheiate pe perioada anilor 2022-2023, adică ulterior adoptării și intrării în vigoare a Legii nr. 133 din 15 noiembrie 2018, situație ce denotă că prezentului litigiu îi sunt aplicabile prevederile legii civile în redacția în vigoare la data instituirii raporturilor juridice obligaționale.

Potrivit art. 947 alin. (1) – (4) Codul Civil, clauza penală este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulînd că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitatea). Prin clauză penală se poate garanta numai o creanţă valabilă. Penalitatea poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligaţiei garantate prin clauza penală sau a părţii neexecutate, inclusiv sub forma unei dobînzi de întîrziere. Părţile pot conveni asupra unei clauze penale mai mari decît prejudiciul.

Iar conform art. 948 Codul Civil, clauza penală este întocmită în formă autentică dacă legea cere forma autentică pentru actul juridic căruia i se aplică clauza. În celelalte cazuri, clauza penală este întocmită în scris, sub sancțiunea nulității absolute.

Fiind o formă a răspunderii civile contractuale, aplicarea penalității trebuie să întrunească aceleași condiții generale prevăzute de lege pentru angajarea răspunderii contractuale.

Sancțiunea prevăzută de art. 947 Cod civil, constituie o modalitate de răspundere civilă, sub forma unei penalități stabilite. Această sancțiune reprezintă o modalitate de evaluare anticipată a prejudiciului cauzat prin neexecutarea obligațiilor contractuale de către persoanele fizice și juridice.

Una din condițiile de valabilitate a clauzei penale, o constituie forma scrisă a acesteia.

Cu referire la solicitarea reclamantei societatea cu răspundere limitată „Dita Estfarm” către Instituția Medico-Sanitară Publică „Institutul Oncologic” cu privire la încasarea penalității, precum și compensarea cheltuielilor de judecată, instanța de judecată a stabilit netemeinicia acesteia.

În susținerea argumentului juridic urmează a fi precizat că conform pct. 9.10 din contractele încheiate, pentru transferul cu întârziere a mijloacelor financiare către Centru, beneficiarul poartă răspundere materială în valoare de 0,1% din suma bunurilor neachitate pentru fiecare zi de întârziere, dar nu mai mult de 5% din suma totală a bunurilor neachitate.

Totodată, potrivit pct. 9.11 din contracte, pentru întârzierea plății, Centrul datorează penalități în mărime de 0,1% din valoarea bunurilor neachitate pentru fiecare zi de întârziere, dar nu mai mult de 5% din suma totală.

Analizând aceste prevederi contractuale, instanța reține că părțile au reglementat distinct două raporturi juridice: raportul dintre reclamant și Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate, în temeiul pct. 9.11, privind răspunderea pentru neexecutarea obligației de plată către furnizor; cât și raportul dintre beneficiar și Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate, în temeiul pct. 9.10, privind răspunderea pentru transferul cu întârziere a mijloacelor financiare.

Instanța apreciază că răspunderea prevăzută la pct. 9.10 nu poate fi angajată în cadrul prezentului litigiu, întrucât aceasta vizează un raport juridic distinct, intern, între beneficiar și Centru, în care reclamantul nu este parte.

Prin urmare, în raport cu reclamantul, obligația de plată și răspunderea pentru întârzierea acesteia revine exclusiv Centrului pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate, în calitate de parte contractantă și debitor al obligației de plată.

În aceste condiții, instanța constată că nu sunt întrunite condițiile angajării răspunderii contractuale a instituțiilor beneficiare față de reclamant, în lipsa unui raport obligațional direct între acestea și furnizor sub aspectul penalităților pretinse.

Prin urmare, instanța de judecată va respinge ca fiind neîntemeiate solicitările societății cu răspundere limitată „Dita Estfarm” către Instituția Medico-Sanitară Publică „Institutul Oncologic” cu privire la încasarea penalității, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

În cele ce urmează, reieșind din prevederile legale menționate prin prisma înscrisurilor atașate la acțiune, instanța de judecată conchide că solicitarea reclamantului societatea cu răspundere limitată „Dita Estfarm”, privind încasarea penalității în sumă de 603 982,70 lei de la Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate este întemeiată, iar în susținerea acestei concluzii, se impun a fi precizate următoarele.

Instanța de judecată a stabilit că între reclamantul societatea cu răspundere limitată „Dita Estfarm”, Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate și Instituția Medico-Sanitară Publică „Institutul Oncologic” au fost încheiate contracte de achiziție publică având ca obiect furnizarea medicamentelor și dispozitivelor medicale necesare instituțiilor medico-sanitare publice.

Potrivit clauzelor contractuale, reclamantul și-a asumat obligația de a livra bunurile către instituțiile beneficiare, iar beneficiarul urma să recepționeze bunurile și să transfere mijloacele financiare către Centru, care la rândul său avea obligația de a efectua plata către vânzător.

Potrivit clauzelor contractuale, în special punctul 9.11, pentru întârzierea plății, pârâtul datorează penalități în mărime de 0,1% din valoarea bunurilor neachitate pentru fiecare zi de întârziere, dar nu mai mult de 5% din suma totală.

În conformitate cu art. 2 alin. (1) din Codul civil, obligațiile contractuale și de altă natură, precum și alte raporturi patrimoniale sunt reglementate de legislația civilă.

Articolul 6 alin. (1) din Codul civil, prevede că în cazul nereglementării prin lege ori prin acord al părților și lipsei de uzanțe, raporturilor prevăzute la art. 2 li se aplică, dacă aceasta nu contravine esenței lor, norma legislației civile care reglementează raporturi similare.

Totodată, art. 901 alin. (1) lit. e) Codul civil, reglementează că atunci când, fără justificare, debitorul nu își execută obligația, creditorul poate, în condițiile legii și, după caz, ale contractului, la alegerea sa: [...] e) să ceară plata de despăgubiri pentru prejudiciul suferit prin neexecutare.

Prin urmare, reieșind din circumstanțele și probele reținute instanța de judecată conchide asupra temeiniciei solicitării, privind încasarea penalității și va încasa de la Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate în beneficiul societății cu răspundere limitată „Dita Estfarm” suma de 603 982,70 lei cu titlu de penalitate. Sumă pe care instanța o consideră reală și rezonabilă în raport cu perioada de neexecutare a obligației principale și prejudiciile cauzate reclamantei prin această neexecutare.

Suplimentar, instanța de judecată reține că cuantumul penalităților au fost calculate în conformitate cu prevederile pct. 9.11 din contracte, iar suma de 603 982,70 lei se încadrează în plafonul maxim de 5% din valoarea bunurilor neachitate și nu apare ca fiind vădit disproporționată în raport cu durata întârzierii.

Cu referire la solicitările reclamantei societatea cu răspundere limitată „Dita Estfarm”, privind compensarea cheltuielilor de judecată, instanța de judecată a stabilit următoarele.

Conform art. 94 alin. (1) Cod procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Articolul 82 din Codul de procedură civilă, prevede că cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru și cheltuielile de judecare a cauzei.

Instanța de judecată a stabilit că la depunerea cererii de chemare în judecată, societatea cu răspundere limitată „Dita Estfarm” a achitat taxa de stat în cuantum de 18 669,45 lei (Vol. I, f.d. 3), cât și taxa de timbru în sumă de 200,00 lei (Vol. I, f.d. 4).

Prin urmare, conducându-se de prevederile art. 94 Codul de procedură civilă, luând în considerație că acțiunea reclamantei a fost admisă parțial, reclamantei i se

compensează cheltuielile de judecată, respectiv instanța de judecată va încasa din contul pârâtului Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate în beneficiul reclamantei suma de 18 669,45 lei cu titlu de cheltuieli legate de achitarea taxei de stat la momentul depunerii cererii de chemare în judecată, cât și suma de 200,00 lei cu titlu de taxă de timbru.

Suplimentar, se atestă că în cadrul prezentului proces, interesele reclamantei societatea cu răspundere limitată „Dita Estfarm" au fost reprezentate de avocatul Evgheni Friptu, iar pentru serviciile prestate de acest avocat, reclamanta a achitat suma de 10 000,00 lei.

Conform dispozițiilor art. 96 alin. (1) și alin. (1^1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menţionate la alin. (1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Instanța de judecată reiterează că, pornind de la practica și jurisprudența dezvoltată de CtEDO, cheltuielile de asistență juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime.

Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CtEDO, se evidențiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a următoarelor documente: dovada achitării onorariilor avocaților (copii de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonurile de plată); copia de pe facturile de strictă evidență, emisă pentru clienți-persoane juridice și în alte cazuri stabilite de legislație; listă detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și a timpului aferent acestora (cu tariful și orarul).

În litigiul deferit judecății în prezenta speță, instanța de judecată a constatat că reclamanta a prezentat probe pertinente, concludente și admisibile în sensul art. 121-122 Codul de procedură civilă, care confirmă suportarea cheltuielilor de asistență juridică, și anume, aceasta a administrat la dosar mandatul avocatului și ordinul de plată a asistenței juridice.

Pentru determinarea cuantumului compensației acordate, instanța de judecată, pentru a face o apreciere corectă, va mai ține cont de: complexitatea cauzei; noutatea și dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speță; aportul avocatului la soluționarea cauzei; timpul și munca depusă de avocat; aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența (cunoștințe tehnice speciale, cunoașterea profundă a unor reglementări de profil, cunoașterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu clienți specifici etc.); faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; rezultatul obținut; restricțiile de timp impuse de client și de circumstanțele cauzei; natura și durata relației dintre avocat și client; experiența, reputația și abilitatea avocatului; justificarea și ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; suma despăgubirilor pretinse/obținute în cauză; alți factori, la discreția instanței.

Totodată, în jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului (cauza *Costin versus România*, hotărârea din 26 mai 2005; cauza *Străin și alții versus România*, hotărârea din 21 iulie 2005; cauza *Petre versus România*, hotărârea din 27 iulie

2006, etc.) s-a statuat că partea care a câștigat procesul nu va putea obține rambursarea unor cheltuieli decât în măsura în care se constată realitatea, necesitatea și caracterul lor rezonabil.

Astfel, având la bază criteriile de stabilire a cheltuielilor de asistență juridică și studiind materialele cauzei, instanța de judecată constată că onorariul achitat de societatea cu răspundere limitată „Dita Estfarm", pentru serviciile prestate de avocat în mărime de 10 000,00 lei, este unul real, necesar și rezonabil, reieșind din complexitatea cauzei și volumul de lucru efectiv depus de avocat în cadrul procesului, urmând a fi dispusă încasarea din contul Centrului pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate în beneficiul reclamantei suma de 10 000,00 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Totodată, instanța de judecată atestă că în cadrul prezentului proces, interesele pârâtului Instituția Medico-Sanitară Publică „Institutul Oncologic" au fost reprezentate de avocatul Rotari Alexandru, iar pentru serviciile prestate de acest avocat, pârâtul a achitat suma de 10 000,00 lei.

Conform dispozițiilor art. 96 alin. (1) și alin. (1^1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menţionate la alin. (1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Respectiv, dat fiind faptul că, instanța a admis parțial cerea de chemare în judecată, iar în privința pârâtului Instituția Medico-Sanitară Publică „Institutul Oncologic", acțiunea a fost respinsă, conducându-se de prevederile art. 96 Cod de procedură civilă, instanţa de judecată va încasa de la societatea cu răspundere limitată „Dita Estfarm", în beneficiul Instituției Medico-Sanitare Publice „Institutul Oncologic", suma de 10 000,00 (zece mii,00) lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Astfel, având la bază criteriile de stabilire a cheltuielilor de asistență juridică și studiind materialele cauzei, instanța de judecată constată că onorariul achitat de Instituția Medico-Sanitară Publică „Institutul Oncologic", pentru serviciile prestate de avocat în mărime de 10 000,00 lei, este unul real, necesar și rezonabil, reieșind din complexitatea cauzei și volumul de lucru efectiv depus de avocat în cadrul procesului.

Sintetizând cele expuse mai sus și examinând probatoriul administrat la dosar prin raportarea acestuia la prevederile art. 118, 121 – 122 Codul de procedură civilă, instanța de judecată reiterează că acțiunea reclamantei este întemeiată parțial și urmează a fi admisă în parte.

În conformitate cu prevederile art. art. 94, 238-241 Cod de procedură civilă al Republicii Moldova, instanța de judecată,-

H O T Ă R Ă Ș T E :

Se admite parțial cererea de chemare în judecată înaintată de societatea cu răspundere limitată „Dita Estfarm" către Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate și Instituția Medico-Sanitară Publică „Institutul Oncologic", intervenient

accesoriu Compania Națională de Asigurări în Medicină cu privire la încasarea penalității, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Se încasează de la Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate, IDNO *****, cu sediul în mun. Chișinău, bd. Grigore Vieru, 22/2, în beneficiul societății cu răspundere limitată „Dita Estfarm", IDNO *****, cu sediul în mun. Chișinău, str. Burebista 23, suma de 603 982,70 (șase sute trei mii nouă sute optzeci și doi,70) lei cu titlu de penalitate, suma de 200,00 (două sute,00) lei cu titlu de taxă de timbru, suma de 10 000,00 (zece mii,00) lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și suma de 18 669,45 (optsprezece mii șase sute șaizeci și nouă,45) lei cu titlu de taxă de stat achitată la momentul înaintării acțiunii, iar în total suma de 632 852,15 (șase sute treizeci și două mii opt sute cincizeci și doi,15) lei.

Pretențiile societății cu răspundere limitată „Dita Estfarm" către Instituția Medico-Sanitară Publică „Institutul Oncologic" cu privire la încasarea penalității, precum și compensarea cheltuielilor de judecată, se resping ca neîntemeiate.

Se încasează de la societatea cu răspundere limitată „Dita Estfarm", IDNO *****, cu sediul în mun. Chișinău, str. Burebista 23, în beneficiul Instituției Medico-Sanitare Publice „Institutul Oncologic", IDNO *****, cu sediul în mun. Chișinău, str. Nicolae Testemițanu 30, suma de 10 000,00 (zece mii,00) lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Hotărârea judecătorească se execută benevol, în modul stabilit de lege, în termen de cel mult 15 zile după ce rămâne definitivă.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

Președintele ședinței,
Judecător Dan Sîrbu